KIO 4183/26

WYROK

Warszawa, dnia 1 października 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodnicząca: Monika Kawa-Ogorzałek

Protokolantka: Aldona Karpińska

po rozpoznaniu na rozprawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 24 sierpnia 2026 r. przez Odwołującego - wykonawcę Drogbud Golcowa Sp. z o.o. z siedzibą w Golcowej w postępowaniu prowadzonym przez Zamawiającego – Gminę Miasto Krosno przy udziale uczestnika po stronie Zamawiającego - wykonawcy Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych i Drogowych w Krośnie S.A. z siedzibą w Krośnie

orzeka:

1.uwzględnia odwołanie w całości i nakazuje Zamawiającemu:

1.1.unieważnienia wyboru oferty najkorzystniejszej,

1.2.odtajnienie i przekazanie Odwołującemu pełnej treści wyjaśnień rażąco niskiej ceny wykonawcy Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych i Drogowych w Krośnie S.A. z siedzibą w Krośnie z dnia 10 sierpnia 2026 r. wraz z kompletem załączników w postaci umów o pracę oraz ofert dostawców,

1.3.odrzucenie oferty wykonawcy Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych i Drogowych w Krośnie S.A. z siedzibą w Krośnie na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy Prawo zamówień publicznych,

1.4.ponowną ocenę i badanie ofert.

2.Kosztami postępowania obciąża Zamawiającego i:

2.1.Zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 10 000 zł 00 gr (dziesięć tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez Odwołującego tytułem wpisu od odwołania, kwotę 3 600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) poniesioną przez Odwołującego z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika,

2.2.Zasądza od Zamawiającego na rzecz Odwołującego kwotę 13 600 zł (trzynaście tysięcy sześćset złotych).

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodnicząca:……

KIO 4183/26

UZASADNIENIE

Zamawiający – Gmina Miasto Krosno prowadzi na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2026r., poz. 793; dalej: „Pzp”) postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie podstawowym na roboty budowlane pn.: „Likwidacja problemów komunikacyjnych na skrzyżowaniach układu drogowego z linią kolejową nr 108 na terenie miasta Krosna – budowa kolektora kd1000 mm”.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 2026/BZP 00346202/01 z dnia 16 lipca 2026r.

W dniu 24 sierpnia 2026r. wykonawca Drogbud Golcowa Sp. z o.o. z siedzibą w Golcowej (dalej: „Odwołujący”) wniósł do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej odwołanie wobec czynności oraz zaniechań Zamawiającego polegających na:

1. Wadliwym i bezprawnym wyborze jako najkorzystniejszej oferty złożonej przez Wykonawcę: Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych i Drogowych w Krośnie S.A. z siedzibą w Krośnie (dalej jako: „PRID” lub „Przystępujący”);

2. Bezprawnym zaniechaniu odtajnienia i udostępnienia Odwołującemu niejawnej części wyjaśnień rażąco niskiej ceny PRID z dnia 10 sierpnia 2026 r. wraz z załącznikami, pomimo braku wykazania przez tego Wykonawcę formalnych i materialnych przesłanek tajemnicy przedsiębiorstwa;

3. Zaniechaniu obligatoryjnego odrzucenia oferty Wykonawcy PRID, pomimo zaistnienia ustawowych przesłanek do jej eliminacji z postępowania z uwagi na zaoferowanie rażąco niskiej ceny (której domniemania Wykonawca ten w żaden sposób nie obalił w wyjaśnieniach);

4. Zaniechaniu odrzucenia oferty Wykonawcy PRID jako złożonej w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji polegającego na oferowaniu robót poniżej kosztów własnych celem wyeliminowania konkurentów z rynku i zablokowania Odwołującemu możliwości uzyskania referencji na rynek kolektorów magistralnych DN1000 mm.

Odwołujący zarzucił Zamawiającemu naruszenie:

1. art. 18 ust. 1, 2 i 3 Pzp w zw. z art. 16 pkt 1 i 2 Pzp w zw. z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (dalej jako: „u.z.n.k.”) – poprzez naruszenie zasad jawności postępowania,

przejrzystości oraz równego traktowania wykonawców, wyrażające się w przeprowadzeniu postępowania w sposób nie zapewniający zachowania zasady uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców oraz w zaniechaniu odtajnienia niejawnej części wyjaśnień cen PRID z dnia 10 sierpnia 2026 r. wraz z załącznikami, w sytuacji gdy Przystępujący złożył jedynie gołosłowne i ogólnikowe oświadczenia, nie dopełniając ciężaru udowodnienia rzekomej wartości gospodarczej oraz środków ochrony informacji, co doprowadziło do bezprawnego utajnienia wycen materiałowych podmiotów trzecich oraz umów o pracę i uniemożliwiło Odwołującemu pełną weryfikację czynności Zamawiającego;

2. art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 5 i 6 Pzp – poprzez wadliwą ocenę wyjaśnień PRID w zakresie zaoferowanej ceny i uznanie ich za cenę, którą nie można uznać za rażąco niską, oraz zaniechanie odrzucenia oferty Wykonawcy PRID, pomimo że złożone przez niego w dniu 10 sierpnia 2026 r. wyjaśnienia dotyczące sposobu kalkulacji ryczałtowej ceny oferty mają charakter wyłącznie lakoniczny, deklaratywny i pozorny, a Wykonawca PRID pominął w kalkulacji kluczowe obowiązki wynikające ze STWIORB, bezkwotowo upychając dziesiątki kosztów w „kosztach pośrednich", i nie załączył wymaganych dowodów, co oznacza, że nie obalił domniemania zaoferowania rażąco niskiej ceny, a zaoferowana przez PRID cena jest ceną rażąco niską, a oferta tego wykonawcy podlegała odrzuceniu;

3. art. 226 ust. 1 pkt 7 Pzp w zw. z art. 3 ust. 1 i art. 15 ust. 1 pkt 1 u.z.n.k. – poprzez zaniechanie odrzucenia oferty PRID, w sytuacji gdy jego oferta została złożona w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji polegającego na drapieżnictwie cenowym (zaoferowaniu ceny ryczałtowej poniżej realnych kosztów wytworzenia usługi i braku pokrycia kosztów stałych wykazanych w przedstawionych dowodach, m.in. w Sprawozdaniu Finansowym PRID za 2025 r.), co miało na celu utrudnienie innym przedsiębiorcom dostępu do rynku oraz zablokowanie Odwołującemu możliwości pozyskania doświadczenia i referencji na rynku kolektorów o średnicy DN1000 mm;

4. art. 239 ust. 1 Pzp – poprzez wadliwy i sprzeczny z przepisami ustawy wybór oferty Wykonawcy PRID jako najkorzystniejszej, w sytuacji, gdy oferta ta podlegała obligatoryjnemu odrzuceniu, a przymiot oferty najkorzystniejszej – w oparciu o ustalone w SWZ kryteria oceny – posiada w pełni prawidłowo i rzetelnie skalkulowana oferta Odwołującego.

W związku z tak sformułowanymi zarzutami Odwołujący wniósł o uwzględnienie odwołania oraz o nakazanie Zamawiającemu:

1. unieważnienia czynności wyboru oferty PRID jako oferty najkorzystniejszej w przedmiotowym postępowaniu;

2. powtórzenia czynności badania i oceny ofert;

3. odtajnienia i niezwłocznego udostępnienia Odwołującemu pełnej treści wyjaśnień ceny PRID z dnia 10 sierpnia 2026 r. wraz z kompletem załączników (ofert dostawców i umów);

4. odrzucenia oferty Wykonawcy PRID na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 6 Pzp, z uwagi na niewykazanie realności ryczałtowej ceny oferty i nieobalenie domniemania rażąco niskiej ceny;

5. odrzucenia oferty Wykonawcy PRID na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 7 Pzp jako złożonej w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji polegającego na drapieżnictwie cenowym z art. 15 ust. 1 pkt 1 u.z.n.k.;

6. dokonania wyboru oferty Odwołującego jako oferty najkorzystniejszej w postępowaniu spośród ofert niepodlegających odrzuceniu;

Odwołujący wniósł ponadto o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z następujących dokumentów i źródeł (art. 532 i nast. Pzp):

1. z dokumentacji postępowania przetargowego nr ZP.271.73.2026, w tym w szczególności: treści SWZ wraz z Przedmiarem Robót i STWIORB, zbiorczej informacji z otwarcia ofert z dnia 03.08.2026 r., wezwania Zamawiającego skierowanego do PRID z dnia 04.08.2026 r. oraz utajnionej przez Zamawiającego treści wyjaśnień PRID z dnia 10.08.2026 r. wraz ze wszystkimi załącznikami

a) na okoliczność/fakt wykazania:

- pozoru, deklaratywności i skrajnej lakoniczności wyjaśnień PRID
- bezskutecznego i nieuzasadnionego utajnienia dokumentów i ofert podmiotów trzecich oraz umów o pracę z naruszeniem art. 18 ust. 1–3 Pzp i art. 11 ust. 2 u.z.n.k.,
- braku poparcia deklaracji cenowych dowodami z art. 224 ust. 5 Pzp,
- zaoferowania przez PRID ceny rażąco niskiej, niezapewniającej pokrycia kosztów wykonania zamówienia wynikających ze STWIORB i Przedmiaru Robót.

2. Z oficjalnych dokumentów finansowo-księgowych Wykonawcy PRID pobranych z systemu Repozytorium Dokumentów Finansowych (RDF), tj.:

- Zatwierdzonego Rocznego Sprawozdania Finansowego PRID za rok 2025 (e-SF) wraz ze Sprawozdaniem Niezależnego Biegłego Rewidenta (z dnia 06.03.2026 r.),
- Sprawozdania Zarządu PRID z działalności spółki za rok 2025 (z dnia 06.03.2026 r.),
- Uchwały Nr 5 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PRID z dnia 17.04.2026 r. w sprawie podziału zysku netto za rok 2025,

– na okoliczność/fakt wykazania:
a) rzeczywistych, stałych kosztów funkcjonowania przedsiębiorstwa PRID,
b) rzeczywistego poziomu rentowności sprzedaży na poziomie zaledwie 2,32% w 2025 r. przy wykazanym trendzie spadkowym,
c) ujemnych przepływów operacyjnych Cash Flow za rok 2025 w kwocie -2,4 mln zł,
d) braku posiadania w majątku trwałym spółki ciężkich systemowych szalunków boksowych do wykopów głębokich (do 9 m) oraz mobilnych stanowisk do mycia kół pojazdów,
e) faktu, że zaoferowana cena ryczałtowa nie przewiduje pokrycia rzeczywistego narzutu Kosztów Ogólnego Zarządu (KOG) i amortyzacji maszyn (1,38 mln zł rocznie w RZiS), generując bezwzględną stratę na kontrakcie.
3. Z dowodów z dokumentów prywatnych załączonych do odwołania, w tym:
• Kosztorysowej oferty rynkowej T.P. (TBI) na wykonanie pełnego zakresu Przedmiaru Robót wraz z korespondencją handlową,
• Oferty handlowej HTI na materiały rurociągowe z Przedmiaru Robót,
• Oferty handlowej Uponor na materiały rurociągowe oraz wycenę studni ekscentrycznych PEHD,
• Oferty handlowej NAVOTECH dla LISBUD na układ separacji i urządzenia podczyszczające,
• Oficjalnych ofert cenowych, cenników producentów i dystrybutorów na rok 2026 w woj. podkarpackim na rury PEHD DN1000, kruszywa, beton C35/45, usługi transportowe i utylizacyjne złożonej Odwołującemu,
– na okoliczność/fakt wykazania:
• rzeczywistych, minimalnych cen rynkowych zakupu surowców, materiałów wielkogabarytowych oraz roboczogodzin w województwie podkarpackim w 2026 r.,
• minimalnego kosztu wykonania poszczególnych pozycji kosztorysowych z Przedmiaru Robót,
• rażąco niskiego i drapieżnego charakteru wyceny zaoferowanej przez PRID.
4. Z wydruków dokumentów urzędowych – zestawień zbiorczych informacji z otwarcia ofert oraz informacji o wyborze ofert z postępowań przetargowych powoływanych w odwołaniu (Gmina Tarnowiec: WG.271.1.3.2025; Gmina Bukowsko: IK.271.14.2025; Gmina Miasto Krosno: IR.271.1.2025.IZ, ZP.271.79.2025, ZP.271.105.2022) wraz z tabelą własną – na okoliczność/fakt wykazania:
• rzeczywistej, dotychczasowej praktyki cenowej PRID, gdzie odchylenie cenowe tego Wykonawcy od 2. miejsca w rankingu wynosiło w normalnych warunkach od 1,03% do maksymalnie 21,20%,
• faktu, że zaoferowanie w Krośnie ceny niższej o 58,39% od średniej konkurencji stanowi skrajną anomalię cenową niepopartą żadnymi przewagami technologicznymi,
• braku adekwatności powoływanych przez PRID inwestycji (np. łącznika S19) do realności wyceny w przedmiotowym postępowaniu.
5. Zobowiązanie Przystępującego PRID. – na podstawie art. 536 ustawy Pzp – do przedłożenia do akt sprawy:
• kompletnych umów o pracę i umów cywilnoprawnych zawartych z pracownikami fizycznymi (monterami, brukarzami, operatorami sprzętu, pracownikami fizycznymi) wyznaczonymi do realizacji zadania wraz ze stawkami roboczogodzin,
• umów na hurtowy zakup paliwa, umów ze żwirowniami na dostawę 13 tys. ton kruszywa oraz umów ramowych na dostawę rur PEHD DN1000 mm i studni PEHD
– pod rygorem uznania przez Izbę za udowodniony fakt, że cenowe deklaracje PRID. mają charakter drapieżny, gołosłowny i nieznajdujący pokrycia w twardych dowodach z art. 224 ust. 5 Pzp.
6. Z przesłuchania stron: Odwołującego oraz Zamawiającego, a także przedstawicieli PRID
– na okoliczność/fakt wykazania:
• braku rzetelnych analiz cenowych i bezrefleksyjnego przyjęcia wyjaśnień PRID przez Zamawiającego bez weryfikacji dowodowej,
• braku ujęcia w cenie PRID kosztów 7,6 tys. m3 kucia skał kat. VI-VII, 3944 godzin pompowania wód, stawek pracowników fizycznych, paliwa oraz rzeczywistych narzutów Kosztów Ogólnego Zarządu (KOG).
Zamawiający wniósł o oddalenie odwołania w całości.
Przystępujący w piśmie z dnia 28 sierpnia 2026 r. wniósł o oddalenie odwołania jako bezzasadnego. Przystępujący przedstawił stanowisko odnośnie do sformułowanych w odwołaniu zarzutów oraz wniósł o przeprowadzenie dowodu z następujących dokumentów:
Dowody jak w uzasadnieniu przystąpienia w tym:
5.1. Dowody niestanowiące tajemnicy przedsiębiorstwa
a) Mapa obrazująca położenie planowanej inwestycji w stosunku do inwestycji będących w toku, realizowanych przez Przystępującego
b) Polisa nr 913600155815
c) Wydruki magazynowe potwierdzające posiadanie wyposażenia w postaci sygnalizatorów

d) Faktury VAT potwierdzające zakup znaków drogowych
e) Certyfikaty i załączniki dot. technologii spawania ekskruzyjnego (certyfikaty zostaly zanonimizowane z uwagi na przepisy dot. ochrony danych osobowych)
f) Świadectwo przystąpienia do egzaminu o stwierdzenie posiadania kwalifikacji geologicznych uprawniające do wykonywania czynności dozoru geologicznego
g) Poświadczenie z dnia 13.08.2026 r. dot. inwestycji w Jasionce
h) Poświadczenia z dnia 16.11.2020 r. dot. inwestycji na osiedlu Budziwój w Rzeszowie dla części 1, 2 i 3
5.2. Dowody stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa
a) Umowy ramowe na dostawę materiałów (objęte tajemnicą przedsiębiorstwa)
b) Kosztorys ofertowy (objęty tajemnicą przedsiębiorstwa)
c) Tabela (wyliczenie robót ziemnych) (objęte tajemnicą przedsiębiorstwa)
d) Umowy o wydanie i używanie kat paliwowych (objęte tajemnicą przedsiębiorstwa)
e) Oferta wynajmu szalunków (objęta tajemnicą przedsiębiorstwa)
f) Oferta na usługi geodezyjne (objęta tajemnicą przedsiębiorstwa)
g) Dane techniczne dotyczące stosowanej technologii (objęte tajemnicą przedsiębiorstwa)
h) Korespondencja otrzymana przez Przystępującego (zastrzeżona jako tajemnica przedsiębiorstwa, z uwagi na wyraźne żądanie zawarte w treści korespondencji)

Izba ustaliła:

I. W postępowaniu zostały złożone następujące oferty:
1)DROGBUD GOLCOWA Sp. z o.o. – cena oferty brutto 5 198 266,09 zł,
2)Zakład Instalacyjno-Budowlany LISBUD P.L. – cena oferty brutto 12 792 000,00 zł
3)Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych i Drogowych w Krośnie S.A – cena oferty brutto 2 897 000,00 zł.
II. W dniu 4 sierpnia 2026 r. Zamawiający działając na podstawie art. 224 ust. 1 i 2 Pzp skierował do Przystępującego wezwanie do złożenia wyjaśnień rażąco niskiej ceny, wskazując, że zaoferowana cena nosi znamiona ceny rażąco niskiej. Zamawiający ustalił, iż cena jest niższa o 51,92 % od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług oraz o 58,39 % od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert.
W związku z powyższym Zamawiający, wezwał PRID o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów dotyczących wyliczenia ceny. Zamawiający podkreślił, że wyjaśnienia powinny odnosić się do oszczędności metody wykonania zamówienia, czy też wyjątkowo korzystnych warunków związanych z realizacją robót budowlanych.
Ponadto wskazał, że: „*wykonawca zobowiązany jest złożyć wyjaśnienia dotyczące w szczególności:*
1) zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r.
o minimalnym wynagrodzeniu za pracę lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie,
2) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie.
W wyjaśnieniach należy również uwzględnić wszystkie inne koszty i okoliczności, które mają wpływ na zaoferowanie przez wykonawcę tak niskiej ceny.
Wyjaśnienia powinny zawierać wszystkie aspekty mające wpływ na cenę, tak aby nie pozostawiały wątpliwości co do jej prawidłowego i rzetelnego wyliczenia. Nie mogą one opierać się wyłącznie na oświadczeniu Wykonawcy — muszą zostać poparte stosownymi dowodami.
Wykonawca może powołać każdy dowód, który jego zdaniem potwierdza twierdzenia zawarte w wyjaśnieniach, w tym m.in. szczegółową kalkulację kosztów wykonania przedmiotu zamówienia (koszty materiałów, sprzętu, robocizny, administracyjne), oferty lub wyceny od podmiotów trzecich, rabaty handlowe, zawarte umowy, faktury czy inne dokumenty potwierdzające korzystne warunki współpracy wpływające na (…)
Brak udzielenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie będzie skutkował odrzuceniem Państwa oferty. Oferta zostanie odrzucona również w przypadku, gdy przedstawione wyjaśnienia i dowody nie będą uzasadniać rażąco niskiej ceny.”.
III. W odpowiedzi na powyższe wezwanie Przystępujący złożył wyjaśnienia, w których wskazał m.in., na następujące okoliczności:
„**Wyjątkowo sprzyjające okoliczności i oszczędność metody wykonania zamówienia - dostępne wykonawcy ubiegającemu się o udzielenie zamówienia:**
Należy wskazać, że Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych i Drogowych w Krośnie Spółka Akcyjna posiada bazę sprzętową oddaloną jedynie o około 6 km od miejsca realizowanej inwestycji, nie ponosi kosztów wynajmu większości urządzeń, jego rozwiązania techniczne powodują, że może złożyć ofertę na poziomie znacznie niższym niż szacunkowa

wartość.
Kadra, którą dysponuje Wykonawca to doświadczeni pracownicy, wyspecjalizowani w wykonywaniu zamówień takich jak niniejsze zamówienie. Są oni zatrudnieni lub posiadają stałe umowy o współpracy, w wyniku powyższego koszty osobowe są niższe.
Dysponujemy stałymi umowami z dostawcami głównych materiałów, które gwarantują nam korzystne ceny i są znacznie niższe od cen rynkowych. Ceny te są znacznie niższe od cen katalogowych. Należy dodać, że wartości szacunkowe, w postępowaniach oparte są o ceny wynikające z katalogów, które z zasady są wyższe, niż ceny wynegocjowane w wyniku długoletniej współpracy z dostawcami.
Dodatkowym atutem pozwalającym na optymalizację kosztów i złożenie tak konkurencyjnej oferty cenowej jest fakt, że nasza firma realizuje obecnie dwa inne zadania budowlane w bezpośrednim sąsiedztwie planowanej inwestycji. Bliskość geograficzna prowadzonych przez nas robót pozwala na osiągnięcie znacznych efektów synergii. Przekłada się to bezpośrednio na minimalizację kosztów logistycznych, transportu maszyn oraz zaplecza budowy, a także umożliwia elastyczne zarządzanie kadrą inżynieryjno-techniczną.
W niniejszej sytuacji należy podkreślić, że cena całkowita oferty jest realna, została oparta o ceny materiałów i urządzeń, jakimi dysponuje wykonawca, koszty pracownicze, koszty sprzętu i zapewnia wykonanie zamówienia na wysokim poziomie, uwzględniając zysk Wykonawcy.
Należy w tym miejscu podkreślić, że Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych i Drogowych w Krośnie S.A. jest doświadczonym Wykonawcą i gwarantuje należyte wykonanie przedmiotowej inwestycji.
(…)
Wykonawca PRID w Krośnie S.A. zatrudnia 91 pracowników fizycznych oraz 34 pracowników kadry inżynieryjno-technicznej i obsługi biurowej.
PRID Krosno S.A. dysponuje własnym sprzętem i potencjałem oraz ludźmi wiele lat pracującymi – a nie wyłącznie „biura kontraktujące", które muszą szacować większość kosztów w oparciu o podwykonawstwo zewnętrzne.
II. Odniesienie się do elementów wyceny wraz z dowodami – koszty bezpośrednie.

Koszty bezpośrednie:

Robocizna:

Oświadczamy, że uwzględniliśmy koszty wszelkiej robocizny do wykonania danej pozycji przedmiaru robót, obejmujące płace bezpośrednie, płace uzupełniające, koszty ubezpieczeń społecznych i podatki od płac.
(…)
Wykonawca zatrudnia kierowców, operatorów maszyn budowlanych, mechaników, majstrów budów.
Wynagrodzenia tych osób zostały wskazane w zestawieniu wynagrodzeń PRID Krosno S.A.
Oświadczamy, że uwzględniliśmy koszty wszelkiej robocizny do wykonania danej pozycji przedmiaru robót, obejmujące między innymi:
1) płace zasadnicze według osobistego zaszeregowania, przyjmowane jako średnie ważone,
2) premie regulaminowe,
3) płace dodatkowe (np. za kierowanie brygadą, dodatki funkcyjne, stażowe itp.),
4) płace uzupełniające (np. wynagrodzenia za okres urlopu i inne płatne nieobecności w pracy, zasiłki chorobowe nierefundowane przez ZUS, odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe),
5) obligatoryjne obciążenia płac, np. z tytułu składek na rzecz ZUS, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
6) odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, mieszkaniowy itp.

Materiały i urządzenia:

Do wykonania użyjemy następujących podstawowych materiałów i urządzeń, których oferty przedstawiamy w załączeniu:
- rury kanalizacyjne PEHD
- studnie kanalizacyjne PEHD
- Układ separacji
- prefabrykaty betonowe
- kruszywa

Z uwagi na to, że szczegółowe ceny dotyczące poszczególnych elementów (materiałów oraz robót) stanowią naszą tajemnicę przedsiębiorstwa, pozostali wykonawcy nie mogą uzyskać informacji – zarówno co do danych dostawców, podwykonawców jak również co do cen materiałów. W związku z powyższym – zostały wskazane w części niejawnej wyjaśnień.
Oświadczamy, że uwzględniliśmy wszelkie koszty materiałów podstawowych i pomocniczych do wykonania danej pozycji przedmiaru robót, obejmujące również koszty dostarczenia materiałów z miejsca ich zakupu bezpośrednio na

stanowiska robocze lub na miejsca składowania na placu budowy. W przypadku, gdyby w ofertach stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa nie znalazły się wszystkie materiały to oświadczamy, że w stosunku do pozostałych – również uwzględniliśmy ich koszty i negocjowaliśmy ich ceny.

Koszty sprzętu:

Do niniejszej części użyte zostaną m.in. następujące urządzenia:

Koparki gąsienicowe i kołowe

Młoty hydrauliczne do odspojenia gruntów skalistych

Ekstrudery do spawania rur

Samochody samowyładowcze 10 – 20t

Listy urządzeń, którymi dysponuje wykonawca jako własnymi (nie ponosi kosztów lub ponosi wyłącznie koszty eksploatacyjne) w załączeniu.

III. Koszty pośrednie:

Koszty ogólne budowy – zostały uwzględnione w cenach jednostkowych całej inwestycji i odnoszą się do całej budowy, nie można rozdzielać kosztów ogólnych budowy na poszczególne elementy wyceny.

1. Koszty zatrudnienia przez Wykonawcę personelu kierowniczego, technicznego i administracyjnego budowy, obejmujące wynagrodzenie tych pracowników niezaliczane do płac bezpośrednich, wynagrodzenia uzupełniające, koszty ubezpieczeń społecznych i podatki od wynagrodzeń, wynagrodzenia bezosobowe, które według wykonawcy obciążają daną budowę.

Personel kierowniczy budowy, techniczny i administracyjny budowy współpracuje stale z Wykonawcą – wynagrodzenia kształtują się zgodnie z zestawieniami wynagrodzeń. Średni koszt wynagrodzenia tych osób dzieli się na wszystkie roboty aktualnie wykonywane przez PRID Krosno S.A., gdyż zatrudnione są na umowę o pracę. Koszt ten – zgodnie z wymaganiami SWZ – uwzględniony został w kosztach pośrednich.

2. Koszty zapewnienia porządku na terenie budowy:

Koszty zapewnienia na terenie budowy w granicach przekazanych przez Zamawiającego należytego ładu, porządku, opracowania planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia wraz z wykonaniem jego zaleceń, obejmujących m.in. oznakowanie robót i zabezpieczenie warunków bhp, p.poż., wykonanie niezbędnych zabezpieczeń stanowisk roboczych i miejsc wykonywanych robót. Obejmują one wszystkie w/w elementy. PRID Krosno S.A. zatrudnia specjalistów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy – opracują oni plan bezpieczeństwa i
ochrony zdrowia – zalecenia zostaną wykonane.

3. Infrastruktura tymczasowa budowy oraz roboty tymczasowe:

Koszty montażu i demontażu obiektów zaplecza tymczasowego budowy oraz koszty amortyzacji lub zużycia tych obiektów, koszty doprowadzenia i wyposażenia zaplecza tymczasowego w niezbędne media wraz z kosztami ich zużycia oraz uzyskaniem wymaganych warunków technicznych, koszty urządzenia placu budowy, tymczasowe sieci elektryczne, energetyczne, wodociągowe, kanalizacyjne, oświetlenie placu budowy, koszty wywozu z placu budowy gruzu i utylizacji odpadów, itp.

Wykonawca uwzględnił również:

- koszty wykonania i utrzymania w stanie nadającym się do użytku wszystkich robót tymczasowych niezbędnych do realizacji przedmiotu umowy objętych dokumentacją projektową oraz koszty montażu i demontażu tymczasowych dróg dojazdowych niezbędnych do wykonania robót objętych przedmiotem zamówienia.

Wykonawca posiada własne kontenery z zasilaniem elektrycznym opartym o agregaty prądotwórcze. Ze względu na bliską lokalizację w stosunku do stałej siedziby (i bazy administracyjno – narzędziowej, materiałowo – sprzętowej) - koszty te będą niższe niż u innych wykonawców.

4. Koszty ubezpieczenia:

W ofercie przewidziano wszelkie koszty ubezpieczenia wykonywanych robót budowlanych oraz urządzeń/materiałów od wszystkich ryzyk, które mogą wystąpić w czasie realizacji umowy oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z prowadzeniem prac budowlano-montażowych z tytułu szkód na mieniu lub osobach trzecich, jakie mogą powstać w związku z wykonywaniem prac budowlanych.

5. Koszty wykonania harmonogramu rzeczowo-finansowego robót oraz jego aktualizacji w trakcie realizacji robót:

Wykonawca przewidział wykonywanie harmonogramu przez personel własny – dysponuje doświadczoną kadrą techniczną. Harmonogram będzie wykonywany przez biuro kierownika budowy. Koszt ten uwzględniono w kosztach pośrednich.

6. Koszty zapewnienia stałych i bezpiecznych dojść dla istniejących budynków położonych w bliskim sąsiedztwie wykonywanych robót:

Wykonawca uwzględnił koszty wszelkich dojść do istniejących budynków, przykładowo – w większości przypadków

dojścia będą utrzymane, ewentualne dojścia dodatkowe – zostały przewidziane w kosztach pośrednich.

7. Koszty czyszczenia kół środków transportowych oraz dróg z zanieczyszczeń spowodowanych transportem ziemi i gruzu z terenu budowy:

Wykonawca uwzględnił wszelkie koszty związane z transportem ziemi i gruzu (w tym zanieczyszczenia) – w kosztach pośrednich.

Jeśli chodzi o koszty czyszczenia kół to wykonawca w tym zakresie uwzględnił koszty mycia środkami własnymi.

8. Koszty badań i odbiorów:

Koszty wszelkich badań jakości materiałów, robót, prób i rozruchów, odbiorów technicznych wymaganych przepisami, z wyłączeniem badań i prób wykonywanych na dodatkowe żądanie Zamawiającego oraz koszty odbiorów technicznych wymaganych przepisami i wydanymi warunkami oraz koszty nadzoru wykonywanych robót przez poszczególnych gestorów urządzeń, z uwzględnieniem dodatkowych kosztów wynikających ze spełnienia wymagań wynikających z wydanych warunków:

Wykonawca dysponuje własnym laboratorium drogowym. Wszelkie koszty zostały uwzględnione w kosztach pośrednich.

9. Koszty zapewnienia na własny koszt obsługi geodezyjnej i inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej:

Wykonawca współpracuje z uprawnionymi geodetami i uwzględnił w koszcie oferty elementy ceny wynagrodzeń obsługi geodezyjnej i inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej.

10. Koszty dokumentacji, zezwoleń, opracowań:

Wykonawca uwzględnił koszty związane ze zgromadzeniem dokumentacji oraz uzyskania niezbędnych elementów administracyjnych:

- koszt dokumentacji powykonawczej oraz projektu zmian w przypadku zmian wprowadzonych z inicjatywy Wykonawcy,
- koszty uzyskania wymaganych zezwoleń oraz opłat za zajęcie niezbędnego na cele budowy terenu,

Wykonawca stale współpracuje oraz zatrudnia wykwalifikowaną kadrę techniczną gwarantującą należyte wykonywanie i opracowywanie dokumentacji. Wykonawca dysponuje również kadrą administracyjną, która odpowiadać będzie za uzyskanie wszelkich niezbędnych zezwoleń związanych z wykonaniem umowy. Wszelkie w/w koszty zostały ujęte w kosztach pośrednich.

11. Uporządkowanie terenu budowy i naprawa szkód:

Wykonawca uwzględnił również koszty uporządkowania terenu budowy po wykonanych robotach do stanu pierwotnego wraz z naprawą ewentualnych szkód użytkownikowi oraz osobom trzecim wynikającym z winy Wykonawcy, a także prawidłowo sporządzonej dokumentacji projektowej.

Koszty te uwzględniono w kosztach pośrednich (związane są w większości z ewentualnymi robotami porządkowymi, wykonywanymi za pomocą potencjału własnego – ludzkiego i maszynowego).

12. Instrukcje użytkowania i konserwacji obiektów oraz sprzętu oraz gwarancje w tym bezpłatne wymagane przeglądy:

Wykonawca w cenie uwzględnił koszty opracowania instrukcji użytkowania i konserwacji obiektów oraz sprzętu i urządzeń dostarczonych i zamontowanych. Również koszty wykonywania w okresie udzielonej gwarancji bezpłatnych wymaganych przeglądów w zakresie zastrzeżonym dla autoryzowanego serwisu zostały uwzględnione. Wszelkie urządzenia i obiekty wymagające przeglądów – będą otoczone opieką serwisową. Koszty te ujęto w kosztach pośrednich.

13. Wykonawca uwzględnił również wszelkie inne, nie wymienione wyżej ogólne koszty budowy, które mogą wystąpić w związku z wykonywaniem robót budowlanych objętych w/w zamówieniem oraz podyktowane przepisami technicznymi i prawnymi.

W/w wyliczenia mają charakter szacunkowy, związany z właściwym przygotowaniem oferty, zostały oparte w realną ocenę sytuacji w trakcie wykonania zamówienia.

14. Wykonawca oświadcza, że oferta została sporządzona przy uwzględnieniu wymogów w zakresie:

- zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;
- zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;
- zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska;

IV. Ogólne koszty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej:

Wykonawca uwzględnił ryzyko – na poziomie 1 % wynagrodzenia z inwestycji. Wykonawca skalkulował zysk inwestycyjny (zewnętrzny) na poziomie 5 % wartości inwestycji. Wykonawca uwzględnił również wszelkie inne koszty, opłaty i należności, związane z wykonywaniem robót, odpowiedzialnością materialną i zobowiązaniami Wykonawcy wymienionymi lub wynikającymi z treści rysunków, specyfikacji technicznych, warunków umowy oraz przepisów dotyczących wykonywania robót budowlanych.

V. Cena zaoferowana przez PRID Krosno S.A. nie może być oceniana w kategoriach anomalii ze względu na fakt, że

zaoferowana cena jest niższa o ponad 30 % od wartości kosztorysu inwestorskiego. (…)".
IV. W piśmie zawierającym wyjaśnienia rażąco niskiej ceny Przystępujący dokonał zastrzeżenia jako tajemnicę przedsiębiorstwa dowody w postaci umów o pracę, oraz ofert handlowych pochodzących od dwóch pomiotów. Powyższe zastrzeżenie zostało uzasadnione w następujący sposób: „*Niniejsze wyjaśnienia wraz z załącznikami mają dla nas istotną wartość techniczną, technologiczną oraz organizacyjną – są związane z konkretnymi rozwiązaniami, opierającymi się o wypracowany przez nas know – how, który daje nam przewagę konkurencyjną.*
Szczegółowe ceny dotyczące poszczególnych elementów (materiałów, pracy) również stanowią naszą tajemnicę przedsiębiorstwa, ponieważ pozostali wykonawcy nie mogą uzyskać informacji – zarówno co do danych dostawców, jak również co do cen materiałów.
Podkreślenia wymaga, że rozwiązania opisane przez nas w wyjaśnieniach – są wynikiem pracy zespołów ludzkich, stanowią dla nas istotną wartość i wartość ta nie może być wykorzystana przez przedsiębiorstwa konkurencyjne.
(…)
W niniejszym przypadku – wyjaśnienia zawierają kalkulację składników ceny ofert oraz szczegółowy opis sposobu wykonania zamówienia a ponadto dane dostawców, ceny, dane pracowników wykonawcy, wysokość wynagrodzenia.
Reasumując – wnoszę o nieudostępnianie zastrzeżonych przez nas informacji, z uwagi na to, że:
1) mają charakter techniczny, technologiczny, handlowy lub organizacyjny
przedsiębiorstwa,
2) nie zostały ujawnione do wiadomości publicznej,
3) podjęto w stosunku do nich niezbędne działania w celu zachowania poufności.".

Izba zważyła:

Odnosząc się do zarzutu nr 1 odwołania, dotyczącego naruszenia art. 18 ust. 1, 2 i 3 Pzp w zw. z art. 16 pkt 1 i 2 Pzp w zw. z art. 11 ust. 2 u.z.n.k. wskazać należy, że Izba uznała go za zasadny z uwagi na niezgodą z przepisami ustawy Pzp czynność Zamawiającego, polegającą na utrzymaniu zastrzeżenia tajemnicy przedsiębiorstwa dokonanej przez PRID w zakresie załączonych do wyjaśnień z dnia 10 sierpnia 2026r. dokumentów.

W pierwszej kolejności Izba wskazuje, że jak wielokrotnie podkreślano w orzecznictwie Krajowej Izby Odwoławczej, zasada jawności postępowania jest jedną z podstawowych zasad, obowiązujących w systemie zamówień publicznych, a ograniczenie dostępu do informacji związanych z postępowaniem o udzielenie zamówienia może zachodzić wyłącznie w przypadkach określonych ustawą, co wynika z art. 18 ust. 2 Pzp. Wyjątki od zasady jawności określa art. 18 ust. 3 Pzp, zgodnie z którym nie ujawnia się informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli wykonawca, wraz z przekazaniem takich informacji, zastrzegł, że nie mogą być one udostępniane oraz wykazał, że zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa. Ponadto wskazać należy, że ustawodawca nałożył na wykonawcę obowiązek wykazania spełnienia przesłanek zastrzeżenia danych informacji jako tajemnicy przedsiębiorstwa. W związku z powyższym, w toku badania ofert, Zamawiający jest zobowiązany do dokonania analizy czy wykonawca prawidłowo zastosował tę instytucję. Mając na uwadze treść normy prawnej art. 18 ust. 3 Pzp wykonawca, przekazując Zamawiającemu określone informacje, powinien jednoznacznie wskazać, które informacje utajnia, powołując się na tajemnicę przedsiębiorstwa. Jednocześnie jest zobligowany, odwołujący się do tych zastrzeżonych informacji, do wykazania, że zostały spełnione wszystkie przesłanki określone w art. 11 ust. 2 u.z.n.k. Co istotne, nie jest przy tym wystarczające samo powołanie się na spełnienie tych przesłanek, ale konieczne jest uzasadnienie, dlaczego czynność taka została podjęta w danych okolicznościach i w odniesieniu do przekazywanych informacji. Ustawodawca nałożył zatem na wykonawcę obowiązek wykazania, że zastrzeżone przez niego informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa. Tym samym, nie jest wystarczające stwierdzenie, że dana informacja ma wartość gospodarczą, wykonawca zobligowany jest do wykazania, że ta informacja przedstawia pewną wartość gospodarczą dla niego właśnie z tego powodu, że pozostanie poufna. Przy czym, jeśli mowa jest o wykazaniu, to nie chodzi tu o ogólne uzasadnienie, ale przedstawienie wyczerpującej i pełnej argumentacji, która pozwoli uznać, że określone dane z jakiejś przyczyny zasługują na zachowanie ich w poufności. Powyższe wynika z ugruntowanego już orzecznictwa KIO, tak np. w wyroku z dnia 17 stycznia 2022 r., sygn. akt KIO 3762/21 Izba stwierdziła, że: "obowiązek wykazania nałożony na wykonawcę nie może być utożsamiany z ogólnym uzasadnieniem, sprowadzającym się de facto do przytoczenia jedynie elementów definicji legalnej tajemnicy przedsiębiorstwa, wynikającej z przepisu art. 11 ust. 2 ZNKU lub stwierdzenie, że określone informacje posiadają przymioty pozwalające uznać je za tajemnicę przedsiębiorstwa. Zdaniem Izby o tym czy mamy do czynienia z informacją zasługująca na ochronę decyduje charakter informacji, obiektywna wartość gospodarcza, nie zaś fakt zamieszczania informacji w wyjaśnieniach i stwierdzenia, że stanowi ona tajemnicę przedsiębiorstwa. (...) wykonawca nie wykazał w treści złożonego uzasadnienia, że takie zestawienie ma obiektywną wartość gospodarczą, z której mogliby w sposób nieuprawniony skorzystać inni wykonawcy, poza ramami przedmiotowego postępowania przetargowego. Wyjaśnienia (...) dotyczą konkretnego postępowania, konkretnych uwarunkowań w jakich inwestycja będzie realizowana, zaś

wykonawca nie wykazał w jaki sposób zestawienie takich specyficznych informacji może być wykorzystanie przez inne podmiotu na rynku, w innych postępowaniach". Podobnie wskazano m.in. w wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy i Zamówień Publicznych, sygn. akt XXIII Zs 87/21: "Termin "wykazanie" oznacza nic innego, jak obowiązek udowodnienia, iż dane informacje spełniają warunki uznania ich za tajemnicę przedsiębiorstwa. Z powyższych względów, zdaniem Sądu Okręgowego, skarżący winien był udowodnić, tj. przedstawić dowody, że konkretne informacje mogą zostać objęte tajemnicą przedsiębiorstwa, stąd nie było wystarczającym samo twierdzenie skarżącego o spełnieniu przez zastrzegane przez niego informacje warunków utajnienia." Podobnie wypowiedział się ww. Sąd m.in. w wyroku z dnia 22 marca 2022 r., sygn. akt XXIII Zs 9/22, wskazując, że: "Ustawodawca posłużył się w tym zakresie sformułowaniem "wykazał", co z całą pewnością nie oznacza wyłącznie "oświadczenia", czy "deklarowania", ale stanowi znacznie silniejszy wymóg, bo wymóg "wykazania", co jest niczym innym, jak obowiązkiem udowodnienia. Tym samym, aby zastrzeżone przez wykonawcę informacje mogły zostać nieujawnione, wykonawca musi najpierw "wykazać", czyli udowodnić, że w stosunku do tych informacji ziściły się wszystkie przesłanki, o których mowa w przepisach ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji." (por. także m.in. wyroki Sądu Okręgowego w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy i Zamówień Publicznych z dnia 24 lutego 2022 r., sygn. akt XXIII Zs 133/21 i z dnia 30 maja 2022 r., sygn. akt XXIII Zs 69/22). Uprawnienie do zastrzeżenia określonych informacji jako tajemnicy przedsiębiorstwa nie może być traktowane przez wykonawców jako narzędzie mające na celu uniemożliwienie pozostałym uczestnikom postępowania zapoznania się z treścią konkurencyjnych ofert i dokumentów, a jedynie winno być ograniczone do wypadków zaistnienia rzeczywistego zagrożenia uzasadnionych interesów i narażenia na szkodę w wyniku możliwości upowszechnienia określonych informacji. Wskazać w tym miejscu należy, że wykonawcy, którzy decydują się działać na rynku zamówień publicznych, wkraczają w reżim oparty na zasadzie jawności, tym samym winni mieć świadomość konsekwencji, jakie związane są z poddaniem się procedurom określonym przepisami Pzp.

Przenosząc powyższe rozważania na kanwę rozpoznawanej sprawy Izba doszła do przekonania, że Przystępujący nie wykazał, że informacje zawarte w wyjaśnieniach złożonych 10 sierpnia 2026 r. spełniają przesłanki do uznania ich za tajemnicę przedsiębiorstwa. Wynika to z faktu, że uzasadnienie zastrzeżenia tajemnicy przedsiębiorstwa jest lakoniczne i nie odnosi się w sposób konkretny do wartości gospodarczej tych informacji, a nadto nie wynikają z niego konkretne działania podjęte w celu utrzymania tych informacji w poufności. PRID w żadnym miejscu złożonego zastrzeżenia nie wykazał przesłanek wynikających z art. 11 ust. 2 u.z.n.k. Powoływanie się przez tego wykonawcę, że wyjaśnienia wraz z załącznikami mają dla niego istotną wartość techniczną, technologiczną oraz organizacyjną, gdyż są związane z konkretnymi rozwiązaniami, opierającymi się o wypracowany przez niego know – how, który daje mu przewagę konkurencyjną, a także twierdzenia, że szczegółowe ceny dotyczące poszczególnych elementów (materiałów, pracy) również stanowią jego tajemnicę przedsiębiorstwa, ponieważ pozostali wykonawcy nie mogą uzyskać informacji – zarówno co do danych dostawców, jak również co do cen materiałów, oraz że rozwiązania opisane przez w wyjaśnieniach – są wynikiem pracy zespołów ludzkich, stanowią istotną wartość i wartość ta nie może być wykorzystana przez przedsiębiorstwa konkurencyjne nie stanowi wykazania wartości gospodarczej zastrzeżonych wyjaśnień. Są to hasła ogólne i niepoparte żadnymi konkretnymi danymi.

Podkreślić należy, że obowiązkiem Zamawiającego jest każdorazowa, wnikliwa analiza przedstawionego przez wykonawcę uzasadnienia zastrzeżenia określonych informacji jako tajemnicy przedsiębiorstwa pod kątem kumulatywnego wykazania wszystkich wymaganych przesłanek. Zamawiający nie może doszukiwać się w złożonym przez wykonawcę uzasadnieniu spełnienia łącznie przesłanek uprawniających do zastrzeżenia danej informacji jako tajemnicy przedsiębiorstwa, czy też jak to miało miejsce w niniejszej sprawie, sam dążyć do wykazywania, że informacje zawarte w wyjaśnieniach stanowią w jego ocenie tajemnicę przedsiębiorstwa Przystępującego. Zamawiający nie może bezkrytycznie przyjmować, że skoro wykonawca twierdzi, że pewne informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, to faktycznie tak jest. Ciężar wykazania konieczności udzielenia informacjom ochrony przepisy Pzp w sposób wyraźny nałożyły na wykonawcę, a niewywiązanie się z tego ciężaru należy uznać za jednoznaczne z koniecznością ujawnienia złożonych informacji. Zamawiający nie jest uprawniony respektowania lakonicznego uzasadniania wykonawcy i w konsekwencji do utajnienia informacji, które ze swej istoty czy charakteru mogłyby faktycznie stanowić tajemnicę przedsiębiorstwa, skoro wykonawca nie wykazał, że taką tajemnicę stanowią. Takie działanie przeczy zasadzie jawności postępowania, jak również zasadzie uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

W niniejszej sprawie Przystępujący w uzasadnieniu zastrzeżenia wskazywał, że w stosunku do tych informacji podjęto niezbędne działania w celu zachowania poufności. Nie wyjaśniono jednak Zamawiającemu charakteru tych działań oraz sposobu ich realizacji, a już w ogóle nie wykazano, że takie działania zostały podjęte. Wyjaśnienia PRID w tym zakresie są tak lakoniczne, że na ich podstawie brak było możliwości ustalenia stwierdzić jak i czy w ogóle Przystępujący chroni poufność tych informacji. W konsekwencji PRID nie wykazał także przesłanki wynikającej z art. 11 ust. 2 u.z.n.k., iż podjął działania w celu utrzymania ich w poufności. Jeszcze raz należy podkreślić, że przepis art. 18 ust. 3 zdanie pierwsze Pzp nakłada na wykonawcę obowiązek wykazania, że zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę

przedsiębiorstwa. Złożenie ogólnego oświadczenia o podjęciu działań celem zachowania informacji w poufności nie stanowi wykazania podjęcia działań w celu utrzymania tychże informacji w poufności. Wszelkie braki w zakresie wykazania, że zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, obciążają wykonawcę, który takiego zastrzeżenia dokonuje. Skutkiem braku wykazania tej okoliczności prawnej jest bezskuteczność zastrzeżenia objęcia danych informacji tajemnicą przedsiębiorstwa.

W konsekwencji Izba stwierdziła, że Zamawiający dokonał błędnej oceny w zakresie tajemnicy przedsiębiorstwa w odniesieniu do dokumentów przedłożonych przez PRID. Powyższe skutkowało odmową udostępnienia Odwołującemu pełnej treści wyjaśnień złożonych przez PRID, tj. złożonych dowodów. Zamawiający naruszył tym samym zasady prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia, w szczególności zasady uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców, przejrzystości oraz jawności.

W konsekwencji zarzut nr 1 odwołania Izba uznała za uzasadniony.

Odnosząc się do zarzutu nr 2 odwołania, wskazać należy, że zgodnie z art. 224 ust. 1 Pzp, jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się zamawiającemu rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzą jego wątpliwości co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia, zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu. Z kolei w ust. 2 tego przepisu zobligowano zamawiającego do skierowania do wykonawcy takiego wezwania, jeśli stwierdzi, że cena całkowita oferty złożonej przez wykonawcę jest niższa o 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek VAT lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu. Ponadto, zgodnie z art. 224 ust. 6 Pzp, zamawiający odrzuca ofertę tego wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu. Zgodnie z treścią przepisu art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp, zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera ona rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia.

Analiza powyższych przepisów Pzp prowadzi do wniosku, że ciężar wykazania, iż oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu spoczywa na wykonawcy, który otrzymał wezwanie do złożenia wyjaśnień. Tym samym złożone przez wykonawcę wyjaśnienia w zakresie ceny oferty lub kosztu, lub ich istotnych części składowych, winny być konkretne, wyczerpujące i rozwiewające wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w specyfikacji lub wynikającymi z odrębnych przepisów. Wykonawca zobowiązany jest wyjaśnić w sposób szczegółowy i konkretny, że zaoferowana cena gwarantuje należytą realizację całego zamówienia. To na wykonawcy ciąży obowiązek wykazania, jakie obiektywne czynniki pozwoliły mu na obniżenie ceny oferty oraz w jakim stopniu dzięki tym czynnikom cena oferty została obniżona. Wyjaśnienia złożone przez wykonawcę powinny poparte być stosownymi dowodami. Tym samym z przepisów Pzp wynika, że odrzuceniu podlega taka oferta, w której bezsprzecznie stwierdzono, bez żadnych wątpliwości, zaniżenie ceny w sposób rażący, jak też oferta wykonawcy, który wezwany przez Zamawiającego nie złożył wyjaśnień lub gdy wyjaśnienia te uzasadniają podanej w ofercie ceny (a zatem są niezupełne, nierzetelne czy też nie odpowiadają na zadane przez zamawiającego pytania). Z powyższego wynika więc, że decyzja o tym, czy mamy do czynienia z ceną rażąco niską, zapada każdorazowo po zapoznaniu się z wyjaśnieniami złożonymi przez danego wykonawcę w postępowaniu. Rolą zamawiającego jest zatem skierowanie do wykonawcy stosownego wezwania, jeśli zajdą wymienione w art. 224 ust. 1 Pzp okoliczności, a następnie ocena złożonych wyjaśnień. Zamawiający, oceniając złożone wyjaśnienia, uwzględnia wszystkie okoliczności występujące na danym rynku, ceny oferowane przez inne podmioty, a oceny dokonuje przez pryzmat skierowanego do wykonawcy i oczekiwań w tym piśmie sformułowanych. Ponadto podkreślenia wymaga, że w treści przepisu art. 224 ust. 5 Pzp mowa jest o "wykazaniu", czyli udowodnieniu, że cena nie jest rażąco niska. Powyższe wskazuje, że wyjaśnienia wykonawcy nie mogą stanowić jedynie formalnej odpowiedzi na wezwanie zamawiającego, a więc sprowadzać się do przekazania ogólnych informacji o działalności wykonawcy lub deklaracji co do możliwości realizacji zamówienia za zaoferowaną cenę, ale muszą być poparte stosownymi wyliczeniami i dowodami, które jednoznacznie wskazywały będą na realność i rynkowość zaoferowanej ceny. Wyjaśnienia wykonawcy muszą być zatem na tyle konkretne i szczegółowe, aby na ich podstawie zamawiający był w stanie dowiedzieć się, jakie to okoliczności właściwe wzywanemu do wyjaśnień wykonawcy, spowodowały obniżenie ceny jego oferty, a także, co istotne, w jaki sposób i w jakim stopniu okoliczności te wpłynęły na możliwość obniżenia ceny. Podkreślić także należy, że ważnym elementem składanych wyjaśnień jest obowiązek złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, wynikający z treści przepisu art. 224 ust. 1 Pzp. Potwierdzeniem istnienia powyższego obowiązku jest również art. 224 ust. 6 Pzp, wskazujący na konieczność odrzucenia oferty w przypadku, gdy złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu. Konieczność poparcia przedstawianych wyjaśnień dowodami ma istotne znaczenie dla ich oceny, ponieważ same wyjaśnienia rzadko kiedy mogą być uznane za w pełni obiektywne, gdyż składa je podmiot bezpośrednio zainteresowany rozstrzygnięciem. Z tego powodu wykonawca, aby uwiarygodnić składane w wyjaśnieniach deklaracje co do poziomu cen, czy też szczególnie korzystnych dla niego okoliczności, na które się powołuje, zobowiązany jest

poprzeć je stosownymi dowodami, potwierdzającymi wskazywane w wyjaśnieniach informacje. Wykonawca zatem, wszelkimi niezbędnymi środkami, takimi które są dostępne w danej sprawie i uzasadnione w konkretnym stanie faktycznym, powinien wykazać zamawiającemu, że jego oferta nie zawiera ceny rażąco niskiej, pomimo wypełnienia się określonych ustawowych przesłanek podejrzenia rażąco niskiej ceny w jego ofercie. Przy tym należy wskazać, iż przepisy Pzp nie określają przykładowego katalogu dowodów, które wykonawca zobowiązany jest złożyć zamawiającemu w celu uzasadnienia racjonalności i rynkowej wyceny swojej oferty. Możliwe jest przedstawienie zatem każdego dowodu, który jest adekwatny do konkretnej sytuacji i będzie potwierdzał te okoliczności, na które wykonawca powołuje się w swoich wyjaśnieniach. Za taki dowód, który potwierdza rynkowość i realność zaproponowanej ceny, w okolicznościach konkretnej sprawy, może też zostać uznana kalkulacja własna wykonawcy, ale w takim przypadku wyliczenia przedstawione przez oferenta muszą być kompletne, rzetelne i szczegółowe, przygotowane w taki sposób, aby na jej podstawie Zamawiający mógł ustalić, że zaoferowana cena jest realna. Podkreślić również należy, że rozpoznając zarzuty naruszenia przepisów art. 224 ust. 6 Pzp czy też art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp, nie rozstrzyga o tym czy cena oferty złożonej w postępowaniu jest rażąco niska, ale dokonuje oceny tego czy Zamawiający prawidłowo dokonał czynności w postępowaniu to znaczy, czy w sposób prawidłowy ocenił złożone przez wykonawcę wyjaśnienia. Ponadto podkreślić należy, że jak słusznie wskazała Izba w wyroku z dnia 16 czerwca 2026r., KIO 2295/26 „fakt, że Zamawiający przewidział w postępowaniu cenę ryczałtową, nie oznacza, że wykonawca zwolniony jest z ciężaru dowodowego zaoferowania realnej ceny. Procedura wyjaśnień rażąco niskiej ceny ma zastosowanie zarówno w przypadku ceny ryczałtowej, jak też ceny kosztorysowej i w obu przypadkach, po stronie wezwanego do wyjaśnień wykonawcy leży obowiązek udowodnienia, przy pomocy adekwatnych wyjaśnień i dowodów, że zaoferowana cena nie jest rażąco niska.”.

Przenosząc powyższe rozważania na kanwę niniejszej sprawy Izba uznała, że wyjaśnienia wykonawcy PRID są lakoniczne i mało konkretne. Wyjaśnienia zostały poparte dwoma dowodami w postaci dwóch umów o pracę oraz dwoma ofertami handlowymi na zakup materiałów. Jednakże żadne inne szczegółowo opisywane w wyjaśnieniach okoliczności, poza gołosłownymi deklaracjami o ich prawidłowej wycenie czy ujęciu tych kosztów w cenie w żaden sposób nie zostało poparte dowodami. W tym miejscu przykładowo można wskazać, że PRID wskazywał, że:

- Koszty ogólne budowy – zostały uwzględnione w cenach jednostkowych całej inwestycji i odnoszą się do całej budowy,

- Koszty zatrudnienia przez Wykonawcę personelu kierowniczego, technicznego i administracyjnego budowy, których wynagrodzenia znalazły się w zestawieniu, uwzględniony został w kosztach pośrednich,

- W ofercie przewidziano wszelkie koszty ubezpieczenia wykonywanych robót budowlanych oraz urządzeń/materiałów od wszystkich ryzyk, które mogą wystąpić w czasie realizacji umowy oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej,

- Wykonawca przewidział wykonywanie harmonogramu przez personel własny – dysponuje doświadczoną kadrą techniczną. Harmonogram będzie wykonywany przez biuro kierownika budowy. Koszt ten uwzględniono w kosztach pośrednich,

- Wykonawca uwzględnił koszty wszelkich dojść do istniejących budynków, przykładowo – w większości przypadków dojścia będą utrzymane, ewentualne dojścia dodatkowe – zostały przewidziane w kosztach pośrednich,

- Wykonawca uwzględnił wszelkie koszty związane z transportem ziemi i gruzu (w tym zanieczyszczenia) – w kosztach pośrednich. Jeśli chodzi o koszty czyszczenia kół to wykonawca w tym zakresie uwzględnił koszty mycia środkami własnymi.

- Wykonawca dysponuje własnym laboratorium drogowym. Wszelkie koszty zostały uwzględnione w kosztach pośrednich, jednakże ani nie wskazał jakie koszty są związane z powyższymi okolicznościami, ani tym bardziej nie wyjaśnił jakie oszczędności mogą one wygenerować dla wykonawcy, co uzasadniać by miało zaoferowanie ceny na poziomie wynikającym z oferty. Izba stwierdziła ponadto, że powoływane wyżej, przykładowe okoliczności wynikające z wyjaśnień, są w żaden sposób nieweryfikowalne. Samo oświadczenie Przystępującego o ujęciu konkretnych kosztów w cenie oferty, bez jakiegokolwiek wskazania kwotowego tych cen, pozycji, nie dawało Zamawiającemu jakichkolwiek możliwości weryfikacji realności zaoferowanej ceny.

Izba podkreśla, że co prawda Przystępujący załączył dowody do pisma procesowego, w postaci szeregu dokumentów, w tym kosztorysu ofertowego w zakresie kalkulacji kosztów realizacji zamówienia, ale miało to miejsce na etapie postępowania odwoławczego. Działanie takie Izba uznała za spóźnione, gdyż Izba ocenia stan na datę czynności Zamawiającego - wyboru oferty najkorzystniejszej. W tej dacie Zamawiający zupełnie nie miał podstaw do uznania, że Przystępujący obalił domniemanie rażąco niskiej ceny. Za wyrokiem Izby z dnia 3 grudnia 2019 r., sygn. akt KIO 2332/19 wskazać należy, że: "postępowanie odwoławcze ma na celu kontrolę poprawności działań i ewentualnych zaniechań zamawiającego, a dowody i pisma składane w toku postępowania odwoławczego, którymi zamawiający nie dysponował przy dokonywaniu oceny prawidłowości skalkulowania ceny wykonawcy, nie wchodzą w zakres podstawy do dokonywania czynności przez zamawiającego. Stanowisko to realizuje także zasady naczelne zamówień publicznych,

uregulowane w art. 7 ust. 1 p.z.p., równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości postępowania, bowiem trudno byłoby mówić o realnej możliwości zachowania zasad generalnych, kiedy wykonawca dopiero przez Izbą, wbrew obowiązkom ustawy (art. 90 ust. 2 w zw. z art. 90 ust. 1 i 1a p.z.p.) wskazuje jak jego cena została skalkulowana i przedstawia dowody, które ma obowiązek przedstawić w postępowaniu przed zamawiającym.". (orzeczenie nadal aktualne, mimo że zapadło w poprzednim stanie prawnym).

Podkreślić należy także, że Zamawiający oceniając wyjaśnienia działał niezgodnie z własnym wezwaniem, gdzie w jednym z pierwszych akapitów oraz w pouczeniu wprost wskazywał na konieczność złożenia dowodów, a także wyraźnie pouczył Przystępującego, że obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, spoczywa na wykonawcy. Pomimo jednak, że wyjaśnienia nie spełniały standardów wynikających z wezwania, Zamawiający ocenił je pozytywnie.

Izba stwierdziła również, że złożone przez PRID wyjaśnienia nawet nie potwierdzały zgodności kosztów pracy, w zakresie minimalnego wynagrodzenia za pracę, choć wezwanie tego dotyczyło. Samo bowiem wskazanie przez PRID, że cena jest zgodna z przepisami dotyczącymi minimalnego wynagrodzenia pracowników jest niewystarczające. Z udzielonych wyjaśnień w tym zakresie nie wiadomo było, w jaki sposób koszty zatrudnienia były wyceniane, tj. ilu pracowników zostanie skierowanych do realizacji zamówienia, jaka stawka wynagrodzenia została skalkulowana dla poszczególnych członków personelu, jak zostało skalkulowane ich zaangażowanie. Nie było wystarczające samo zapewnienie, że „Personel kierowniczy budowy, techniczny i administracyjny budowy współpracuje stale z Wykonawcą – wynagrodzenia kształtują się zgodnie z zestawieniami wynagrodzeń. Średni koszt wynagrodzenia tych osób dzieli się na wszystkie roboty aktualnie wykonywane przez PRID Krosno S.A., gdyż zatrudnione są na umowę o pracę.”. Z tak lakonicznego oświadczenia, Zamawiający nie uzyskał żadnych informacji jaki koszt wynagrodzenia został skalkulowany do realizacji przedmiotowego zamówienia, a tym samym nie uzyskał żądanej informacji co do zgodnego z przepisami prawa skalkulowania kosztów wynagrodzeń pracowników wraz z wymaganymi obciążaniami. Podkreślić również należy, że okoliczność złożenia jako dowód dwóch umów o pracę dla pracowników nie jest wystarczającym dowodem na wykazanie realności kosztów związanych z zatrudnieniem personelu na różnych stanowiskach wymaganych w trakcie realizacji zamówienia, który wymaga zatrudnienia pracowników o różnych kwalifikacjach i uprawnieniach. Zauważyć należy, że Przystępującego jako profesjonalistę obciążają określone wymogi rzetelności i podwyższonego poziomu odpowiedzialności za podejmowane działania. Jak słusznie wskazano w komentarzu UZP do Pzp: "Wykonawca składający wyjaśnienia musi udowodnić, że cena lub koszt jego oferty nie są rażąco niskie, jeśli jednak tego nie uczyni, jest to równoznaczne z potwierdzeniem, że oferta zawiera rażąco niską cenę lub koszt i podlega odrzuceniu m.in. na podstawie art. 224 ust. 6 Pzp. Ustawodawca zakłada, że wykonawcy biorący udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego są profesjonalistami, stąd składane przez nich wyjaśnienia muszą cechować się podwyższonym miernikiem staranności. Niespełnienie tego warunku powoduje, że ponoszą oni negatywne skutki niewykazania zasadności swoich twierdzeń co do tego, że zaoferowana cena lub koszt nie są rażąco niskie. Badając ofertę pod kątem wystąpienia rażąco niskiej ceny lub kosztu, zamawiający weryfikuje zaoferowaną cenę lub koszt w kontekście wyjaśnień wykonawcy. Nie jest możliwe odrzucenie oferty tylko na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp, gdyż odrzucenie oferty z powodu rażąco niskiej ceny lub kosztu może nastąpić wyłącznie po uprzednim przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego mającego na celu obalenie domniemania wystąpienia rażąco niskiej ceny lub kosztu. Jeżeli wykonawca nie złoży wyjaśnień - przy czym za niezłożenie wyjaśnień w rozumieniu art. 224 ust. 6 Pzp należy uznać również złożenie wyjaśnień lakonicznych - lub złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie doprowadziły do obalenia tego domniemania, oferta podlega odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 6 Pzp." /Prawo Zamówień Publicznych. Komentarz pod redakcją Huberta Nowaka i Mateusza Winiarza. Urząd Zamówień Publicznych. Wydanie II, Warszawa 2023, str.722/.

Jeszcze raz podkreślić należy, że żądanie wyjaśnień od wykonawcy, jako obowiązek Zamawiającego wynikający z art. 224 ust. 2 Pzp nie polega na żądaniu oświadczenia, że cena została wyliczona w sposób prawidłowy, tak jak to zinterpretował PRID. Żaden przepis Pzp nie pozwala wykonawcy na poprzestaniu na złożeniu deklaracji realności ceny w odpowiedzi na wezwanie do wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny. Dowodzi temu w szczególności treść art. 224 ust. 5 Pzp, czy też treść art. 226 ust. 6 Pzp przytoczone wyżej.

Zgodzić się także należało z Odwołującym, że czytając wyjaśnienia Przystępującego z dnia 10 sierpnia 2026r. ma się wrażenie, że PRID w treści wyjaśnień uczynił z pojęcia „kosztów pośrednich” oraz „narzutów własnych” zbiorczą kategorię, do której bezkwotowo i bez poparcia dowodami przesuwał dziesiątki wyspecyfikowanych w STWIORB i Przedmiarze obowiązków (m.in. koszty robocizny fizycznej, pracy sprzętu kującego i wywozowego, usług geodezyjnych, BDO, badań laboratoryjnych, utrzymania Tymczasowej Organizacji Ruchu, wody czy serwisu spawalniczego). Z samych oświadczeń, ze konkretne koszty zostały ujęte w kosztach pośrednich nie sposób ocenić ani ich wielkości ani prawidłowości przyjętych założeń.

Kolejno odnosząc się do stanowiska PRID odnośnie wpływu posiadanego przez niego doświadczenia na prawidłowość

kalkulacji ceny oferty podkreślić należy, że opis dotychczasowych osiągnięć ww. wykonawcy dowodzi o jego udziale w licznych projektach, ale nie jest dowodem na prawidłowo i realnie skalkulowaną cenę oferty. Wyjaśnienia, w których PRID odwoływał się do swojego dotychczasowego doświadczenia zdobytego przy realizacji zamówień podobnych nie mogą być uznane za wystarczające. W szczególności, wymienione przez wykonawcę czynniki, takie jak posiadane doświadczenie, czy też posiadanie doświadczonych pracowników nie ma takiego charakteru, aby samo jego wystąpienie uznać za cechy przynależne wyłącznie temu Wykonawcy, wyróżniające go od konkurentów. A co istotne PRID okoliczności tej nie wykazał, tj. nie wskazał w jaki sposób powyższa okoliczność wpłynęła na wysokość ceny i jakie oszczędności uzyskał dzięki takiemu doświadczeniu.
Przystępujący nie przedłożył również jakiejkolwiek kalkulacji, aby podjąć próbę wykazania jakie oszczędności uzyska z faktu bliskości prac objętych niniejszym przedmiotem zamówienia do miejsc, w których obecnie roboty wykonuje, czy też z faktu przenoszenia sprzętu czy dowolnego dysponowania pracownikami. Powyższe zostało bowiem tylko oparte na oświadczeniu PRID.
Podsumowując, Izba stwierdziła, że wyjaśnienia PRID oparte na takich sloganach jak wskazanie, że cena ofertowa jest realna, rzetelna i nie jest rażąco niska oraz że została obliczona z uwzględnieniem wszystkich wymagań zawartych w SWZ, w tym przepisami dotyczącymi wynagrodzeń pracowników nie stanowiło jakichkolwiek podstaw, aby umożliwić Zamawiającemu ustalenie sposobu prawidłowości obliczenia ceny, ani nie prowadziło do uznania, że PRID nie zaoferował rażąco niskiej ceny. Przystępujący nie podołał obowiązkowi dowodowemu, stąd jego oferta podlegała odrzuceniu.
Końcowo odnosząc się do dowodów złożonych przez Przystępującego na etapie postępowania odwoławczego wskazać należy, że jak wyżej wskazano, Izba uznała je za spóźnione, a więc zostały one oddalone. Jednakże fakt ich złożenia potwierdza, że PRID był w ich posiadaniu na etapie badania rażąco niskiej ceny, a więc nic nie stało na przeszkodzie, aby przedłożyć je Zamawiającemu i umożliwić weryfikację realności zaoferowanej ceny. W związku z oddaleniem wniosków dowodowych Przystępującego, także tych zastrzeżonych jako tajemnica przedsiębiorstwa, Izba oddaliła wniosek Odwołującego o ich odtajnienie i przekazanie mu tych dowodów.
Izba mając na uwadze okoliczność, że podstawą uwzględnienia odwołania w zakresie zarzutu nr 2 był fakt złożenia lakonicznych, gołosłownych i nierzetelnych wyjaśnień, a więc zaistnienia przesłanki z art. 224 ust. 6 Pzp, nie badała w rozpoznawanej sprawie stopnia i wysokości zaniżenia ceny ofertowej przez PRID, gdyż złożone wyjaśnienia czynność tą uniemożliwiły. Skoro bowiem na podstawie złożonych wyjaśnień brak było możliwości weryfikacji realności zaoferowanej ceny, z uwagi na brak de facto wskazania w nich jakichkolwiek pozycji kosztowych, oszczędności czy założeń kwotowych, niemożliwe było ustalenie w jakich pozycjach cena oferty została zaniżona i w jakim zakresie. Tym samym Izba oddaliła wnioski dowodowe Odwołującego jako nieprzydatne do wydania niniejszego rozstrzygnięcia.
Mając na uwadze powyższe, zarzut nr 2 odwołania zasługiwał na uwzględnienie z przyczyn wyżej wskazanych.
Za niewykazany, a w konsekwencji podlegający oddaleniu Izba uznała naruszenia art. 226 ust. 1 pkt 7 Pzp w zw. z art. 3 ust. 1 i art. 15 ust. 1 pkt 1 u.z.n.k. poprzez zaniechanie odrzucenia oferty PRID, w sytuacji gdy jego oferta została złożona w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji polegającego na drapieżnictwie cenowym (zaoferowaniu ceny ryczałtowej poniżej realnych kosztów wytworzenia usługi i braku pokrycia kosztów stałych wykazanych w przedstawionych dowodach, m.in. w Sprawozdaniu Finansowym PRID za 2025 r.), co miało na celu utrudnienie innym przedsiębiorcom dostępu do rynku oraz zablokowanie Odwołującemu możliwości pozyskania doświadczenia i referencji na rynku kolektorów o średnicy DN1000 mm.
Uzasadniając powyższy zarzut Odwołujący wywodził, że zaoferowanie przez PRID ceny oferty w kwocie 2 897 000,00 zł brutto stanowiło poza zaoferowanie ceny rażąco niskiej również czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ust. 1 oraz art. 15 ust. 1 pkt 1 u.z.n.k., co obligowało Zamawiającego do obligatoryjnego odrzucenia oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 7 Pzp. Ponadto wskazywał, że PRID działając z zamiarem niedopuszczenia innych wykonawców do rynku robót, bazujących na referencjach uprawniających do wykonywania prac na rynku kolektorów magistralnych (DN1000 mm) nie tylko nie przedstawił dowodów na brak istnienia rażąco niskiej ceny, ale można domniemywać, że jego chęć wykonania zamówienia poniżej rentowności wynika. Podkreślał, że cena PRID nie pokrywa podstawowych i bezwzględnych kosztów wykonania zadania wynikających ze STWIORB i Przedmiaru (zakupu i transportu 13 tys. ton kruszywa, wywozu 25 tys. ton urobku, skucia 7,6 tys. m3 skały kat. VI-VII, paliwa na kwotę ok. 252 tys. zł oraz kosztów robocizny bezpośredniej i operatorów sprzętu). Podyktowanie ceny ryczałtowej ze szkodą majątkową i poniżej kosztu wytworzenia – osiągając zaoferowaną kwotę niższą aż o 51,92% od szacunku Zamawiającego oraz o 58,39% od średniej pozostałych ofert – stanowi klasyczny przykład drapieżnictwa cenowego z art. 15 ust. 1 pkt 1 u.z.n.k. PRID nie wykazał w swoich wyjaśnieniach z dnia 10 sierpnia 2026 r. jakichkolwiek unikalnych rozwiązań technologicznych czy oszczędności, które usprawiedliwiałyby zaoferowanie ceny niższej o ponad połowę od budżetu inwestycji i średniej rynkowej.
Odnosząc się do powyższego zarzutu wskazać należy, że zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 7 Pzp, Zamawiający odrzuca

ofertę, jeżeli została złożona w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

W ocenie Izby, w rozpoznawanym stanie faktycznym, mając na uwadze treść złożonych przez PRID wyjaśnień nie sposób było ustalić, że wykonawca ten zaoferował cenę ryczałtową ze szkodą majątkową dla własnego przedsiębiorstwa a także z wyceną poniżej kosztu wytworzenia. Jak bowiem wyżej wskazano, złożone wyjaśnienia uniemożliwiały jakąkolwiek weryfikację i ustalenie realności i rzetelności zaoferowanej ceny. Odwołujący wskazywał na istotną rozbieżność pomiędzy ceną oferty PRID a szacunkiem Zamawiającego oraz średnią arytmetyczną pozostałych ofert. Niemniej jednak wskazać należy, że sam fakt złożenia niewystarczających wyjaśnień, nie może automatycznie powodować stwierdzenia, że działania PRID związane z wyceną oferty miały na celu wyeliminowanie konkurencji, czy też uniemożliwienie Odwołującemu uzyskania doświadczenia na tego typu inwestycji. Nie można przesądzić, a tym samym wykluczyć, że kalkulacja ceny oferty PRID obejmowała wszystkie elementy i była prawidłowa, jednakże powyższa okoliczność nie została przez PRID w żaden sposób wykazana ani udowodniona. W konsekwencji powyższego Izba stwierdziła, że z zebranego materiału dowodowego nie sposób wywieść, że złożenie oferty przez PRID stanowiło czyn nieuczciwej konkurencji, co skutkowało uznaniem zarzutu za niezasadny.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do wyniku na podstawie art. 575 Pzp oraz w oparciu o przepisy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020 r. poz. 2437).

Przewodnicząca: .....…….....